

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2721

Vragen van het lid **Van Esch** (PvdD) aan de Minister voor Medische Zorg over *het feit dat er niet wordt ingegrepen bij een clusteruitbraak van bijna 100 coronabesmettingen bij Vion Boxtel* (ingezonden 26 maart 2021).

Antwoord van Minister **Van Ark** (Medische Zorg) (ontvangen 10 mei 2021).

Inleiding:

Ten eerste wil ik u het volgende melden, zoals ook op 15 april 2021 in het debat gemeld. Tijdens het coronadebat van 24 maart 2021 heb ik aangegeven dat de Inspectie SZW op 2 maart 2021 een inspectie heeft gehouden bij de locatie Vion Boxtel. Dit was op basis van informatie die de Inspectie SZW mij heeft gestuurd. De inspectie SZW heeft mij ten aanzien van de inspectie bij locatie Boxtel op 2 maart het volgende laten weten. «Door een intern misverstand bij de inspectie SZW is gemeld dat er op 2 maart een inspectie bij VION Boxtel gehouden. Dat is niet het geval. Er is op 8 maart telefonisch contact geweest met de locatie Boxtel naar aanleiding van een melding. Op grond van de informatie van de GGD, de reeds beschikbare informatie bij de inspectie SZW over het bedrijf en de vestiging en deze hernieuwde telefonische interventie bij de vestiging op 8 maart was er geen aanleiding tot stillegging door de Inspectie SZW.» Ik betreur het dat door deze miscommunicatie ten onrechte het beeld is geschetst dat er op 2 maart jl. een inspectie heeft plaatsgevonden.

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat u tijdens het coronadebat op 24 maart jongstleden zei dat er bij slachterij Vion Boxtel in drie weken tijd 97 mensen positief zijn getest op corona?

Antwoord 1

Ja, dit kan ik bevestigen. Ik heb daarbij aangegeven dat de bron voor de besmettingen volgens de GGD het werk kan zijn, maar ook de woonsituatie of het vervoer. Dus het is niet alleen de Vion locatie waar de besmettingen ontstaan.

Vraag 2

Hoeveel extra besmettingen zijn er sinds 20 maart nog geconstateerd bij Vion Boxtel?

Antwoord 2

De GGD meldt dat er sinds 20 maart 2021 nog 34 besmettingen zijn geconstateerd (peildatum 8 april 2021).

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat dit valt onder de GGD-definitie van een clusteruitbraak?¹

Antwoord 3

De GGD geeft aan dat deze 34 besmettingen behoren tot een cluster, omdat het meer dan drie indexen betreft. Een index is een positief besmet persoon. Of ze een onderlinge link met elkaar hebben, is volgens de GGD moeilijker vast te stellen. De 34 indexen werken op verschillende afdelingen binnen Vion, wonen soms in groepen in een woonhuis en worden vervoerd in een personenbus. De GGD onderzoekt of ze elkaar hebben kunnen besmetten door na te gaan:

Zijn ze na elkaar besmet in de tijdslijn?

Zijn mensen in hun bronperiode en besmettelijke periode aanwezig geweest?

Hebben ze contact met elkaar gehad, dus dezelfde werkplek, woonplek?

De GGD ziet bij de 34 besmettingen bij Vion een divers beeld van besmettingen op verschillende afdelingen, wat het volgens de GGD niet erg waarschijnlijk maakt dat deze mensen elkaar hebben besmet. De GGD onderzoekt dit iedere keer opnieuw bij nieuwe besmettingen.

Vraag 4

Hoeveel andere bedrijven of scholen kent u waar in drie weken tijd bijna 100 besmettingen zijn geconstateerd?

Antwoord 4

Volgens opgave van het RIVM hebben in de periode 1 oktober 2020–1 april 2021 de GGD'n in totaal 3357 clusters in de categorie School en kinderopvang gemeld aan de Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI) van het RIVM. Deze clusters hebben een mediane grootte van 4 personen. Deze clusters variëren in grootte van 3 tot 230 personen. Deze grote clusters betreffen doorgaans een aaneenschakeling van verschillende clusters op verschillende scholen, bijvoorbeeld door overlap van leerlingen of medewerkers. In de werksituatie zijn in die periode in totaal 10.502 clusters gemeld (incl. de vleesindustrie). Deze clusters hebben een mediane grootte van 4. Deze clusters variëren in grootte van 3 tot 363 personen. Deze grote clusters betreffen doorgaans een aaneenschakeling van verschillende clusters in verschillende werksituaties bijvoorbeeld door overlap van medewerkers.

Vraag 5

Sinds wanneer is het beleid dat er niet wordt ingegrepen als er een clusteruitbraak is van een dergelijke omvang, omdat het aantal besmettingen «in lijn is met de toename van de besmettingen in de hele regio», zoals u tijdens het coronadebat zei?

Antwoord 5

De GGD heeft aangegeven dat het de besmettingen in de regio ziet toenemen en dus ook bij Vion Boxtel. Daarmee is niet gezegd dat het beleid is dat er niet wordt ingegrepen bij een clusteruitbraak van een dergelijke omvang. Onder de noodverordeningen was het aan de voorzitter van de veiligheidsregio in het kader van infectieziektebestrijding om per geval de meest geëigende (beheers)maatregelen te nemen. Met de invoering van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 op 1 december 2020 is dat beëindigd. Momenteel biedt de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 niet de bevoegdheid om over te gaan tot sluiting van een locatie. Wel kan er handhavend opgetreden worden als bedrijven hun zorgplicht niet naleven om voorzieningen te treffen zodat de maatregelen, zoals de ander halve meternorm, nageleefd kunnen worden. De Inspectie SZW kan op grond van de Arbeidsomstandighedenwet vanaf 1 december 2020 besluiten tot stillegging van werkzaamheden bij een bedrijf

¹ GGD Hollands Midden, 7 augustus 2020, «Coronaclusters: wat zijn dat precies?» (<https://ggdhm.nl/nieuws/item/nieuws/coronaclusters-wat-zijn-dat-precies>).

als maatregelen ter voorkoming of beperking van besmettingsrisico's op de werkplek in ernstige mate niet worden getroffen. Naar aanleiding van een aangenomen motie van de leden Klaver en Ouwehand is er een wetsvoorstel in voorbereiding waarmee het mogelijk wordt gemaakt om locaties, zoals slachterijen, te kunnen sluiten bij een uitbraak van het coronavirus. Met dit wetsvoorstel wordt de burgemeester bevoegd om tot sluiting over te gaan, op advies van de GGD.

Vraag 6

Kunt u zich herinneren dat slachterij Van Rooij Meat in Helmond in mei vorig jaar tijdelijk werd gesloten nadat hier 21 medewerkers besmet bleken te zijn?

Antwoord 6

Ja.

Vraag 7

Kunt u zich herinneren dat er toen ophef ontstond omdat Vion Boxtel wel open mocht blijven, terwijl daar eerst achttien, en een aantal weken later 27 besmettingen waren geconstateerd?^{2, 3}

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Gaat u zich inzetten om Vion Boxtel nu wél te sluiten? Zo nee, hoe kunt u dit verantwoorden in het licht van de volksgezondheid?

Antwoord 8

Zoals hiervoor bij vraag 5 is aangegeven is de Inspectie SZW op grond van de Arbeidsomstandighedenwet sinds 1 december 2020 bevoegd bij een bedrijf werkzaamheden stil te leggen als maatregelen ter voorkoming of beperking van besmettingsrisico's op de werkplek in ernstige mate niet worden getroffen. De Inspectie SZW heeft, zoals aangegeven bij de beantwoording van de Kamervragen nr. 2021Z04814 van 22 maart 2021, op 8 maart 2021 geoordeeld dat er geen aanleiding was om tot stillegging over te gaan. De Inspectie SZW heeft mij geïnformeerd dat bij inspecties wordt geconstateerd dat in de Vion-vestigingen de coronamaatregelen over het algemeen in orde zijn. Bij Vion worden bijvoorbeeld medewerkers op het terrein van de betreffende vestiging getest vóór ze aan het werk gaan. De Inspectie SZW zal blijven toezien op het structureel naleven van de coronamaatregelen. Ook de GGD, die 1 april 2021 het bedrijf heeft bezocht, kwam tot de conclusie dat er geen grote hiaten zijn te zien in het naleven van de RIVM maatregelen binnen het bedrijf (zie de beantwoording van vraag 5 van de Kamervragen nr. 2021Z04814 van 22 maart 2021).

Vraag 9

Zijn de inspecties van de Inspectie SZW bij Vion Boxtel op 2 maart en ook bij Vion Tilburg op 23 maart, waarover u tijdens het coronadebat vertelde, vooraf aangekondigd?

Antwoord 9

De inspectie van de Inspectie SZW op de locatie Tilburg vond onaangekondigd plaats. De inspectie van Boxtel op 2 maart 2021 heeft niet plaatsgevonden. Hierover heb ik uw Kamer bij de beantwoording van Kamervragen nr. 2021Z04814 van 22 maart 2021 geïnformeerd.

² Brabants Dagblad, 2 juni 2020, «Ook coronabesmettingen bij megaslachterij van Vion Boxtel; werk gaat voorlopig toch door» (<https://www.bd.nl/brabant/ook-coronabesmettingen-bij-megaslachterij-van-vion-boxtel-werk-gaat-voorlopig-toch-door~a80c3607/>).

³ Brabants Dagblad, 19 juni 2020, «Steekproef Vion in Boxtel: één op drie medewerkers besmet met coronavirus» (<https://www.bd.nl/meierij/steekproef-vion-in-boxtel-een-op-drie-medewerkers-besmet-met-coronavirus-a58a3417/>).

Vraag 10

Hoe groot denkt u dat de kans is dat slachthuismedewerkers en leidinggevendenden de coronarichtlijnen overtreden, door bijvoorbeeld geen mondkapjes te dragen, of deze onder hun kin te hangen, veel te dicht bij elkaar te staan in de kantine of in loopgangen, op het moment dat daar een inspecteur van de Inspectie SZW naast staat?

Antwoord 10

Het zal in zijn algemeenheid zo zijn dat werknemers en leidinggevendenden zich beter aan de regels houden tijdens een inspectiebezoek. Dit neemt niet weg dat er besmettingen kunnen ontstaan in de privésfeer.

Vraag 11

Hoe verkrijgt de Inspectie SZW een reëel beeld van de dagelijkse realiteit op de werkvloer?

Antwoord 11

De Inspectie SZW werkt risicogericht en programmatisch. Het afgelopen jaar is er intensief gecontroleerd in de vleesverwerkende industrie. Dit doet de Inspectie SZW ook in 2021. Daarbij maakt de Inspectie SZW gebruik van verschillende informatiebronnen en interventiemogelijkheden. De inspecties in deze sector zijn tot nu toe allemaal onaangekondigd geweest. Tijdens inspecties bezoekt de Inspectie SZW de werkvloer en worden gesprekken met zowel aanwezige werknemers als werkgevers gevoerd. De Inspectie SZW voert waar nodig ook op directieniveau gesprekken met bedrijven en concerns. Ook is er regelmatig contact met brancheorganisaties die hun ervaringen delen en reacties geven op de resultaten van de inspecties. Daarnaast beschikt de Inspectie SZW over een coronameldpunt. Hier kunnen medewerkers klachten of signalen melden over de veiligheid van hun werkplek of de omstandigheden waarin zij moeten werken. Ook krijgt de Inspectie SZW van de NVWA meldingen over de situatie ter plaatse. Tot slot betreft de Inspectie SZW vanzelfsprekend ook alle andere, beschikbare informatie bij haar analyses en keuzes, zoals ook die van KDS en FNV.

Vraag 12

Op basis van welke bronnen stelde u tijdens het coronadebat dat er bij medewerkers van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) tot nu toe geen besmettingen zijn vastgesteld?

Antwoord 12

Er waren op dat moment bij de NVWA geen gevallen van corona onder eigen medewerkers bekend die samenhangen met het voorkomen van corona op de genoemde slachthuizen in Boxtel en Tilburg.

Vraag 13

Geloof u dit nog steeds?

Antwoord 13

Ja.

Vraag 14

Hoeveel medewerkers van Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS) en Kiwa CMR zijn er sinds januari positief getest op corona?

Antwoord 14

Zie ook de beantwoording van de vragen van het lid Van Esch van 22 maart 2021. In de periode vanaf 1 januari tot en met 23 maart 2021 zijn er 16 medewerkers van de KDS positief getest. Kiwa CMR verricht geen keuringswerkzaamheden in slachthuizen.

Vraag 15

Hoeveel van deze positief geteste medewerkers van KDS en Kiwa CMR hebben gewerkt bij Vion Boxtel en hoeveel bij Vion Tilburg?

Antwoord 15

Een van de positief geteste medewerkers van de KDS had Vion Boxel als laatste werkplek en een medewerker Vion Tilburg.

Vraag 16

Hoe vaak heeft de NVWA, die verantwoordelijk is voor de veiligheid van NVWA-medewerkers en de officiële assistenten van KDS, signalen ontvangen over onveilige situaties en besmettingen op de werkvloer? Wat voor signalen waren dit? Wanneer zijn deze met u gedeeld?

Antwoord 16

De NVWA geeft aan dat het geen registratie bijhoudt van het aantal signalen.

Vraag 17

Kunt u deze vragen afzonderlijk en binnen een week beantwoorden?

Antwoord 17

Ik heb mij ingespannen om deze vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.